

(Kort bemærkning).

Jens Rohde (V):

Jeg kan i hvert fald fortælle hr. Keld Albrechtsen, at jeg var en af dem, der rejste meget i de østeuropæiske lande før Murens fald. Der fik jeg da i hvert tilfælde syn for sagn om, hvad det var for nogle systemer, som man bekendte sig til på venstrefløjen herhjemme, og hvilken glæde og hvilken velfærd og hvilken miljørigtighed der var, og hvor pragtfuldt man havde det i de østeuropæiske regimer. Dejligt, virkelig smukt.

Nej, den går ikke, vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen.

Hvad angår krisen i Tyrkiet, har jeg et citat fra Information den 21. april. Og der står, at det netop er »regeringens manglende handlekraft, der har eskaleret krisen, som begyndte i november sidste år, hvor 11 banker blev sat under statsadministration på grund af omfattende korrupsion og misbrug af statsmidler. Det fik udenlandske investorer til at trække sig, og Istanbul Stock Exchange mistede 70 procent af sin værdi på kort tid. I februar gik det helt galt. Tre store statsbanker, der hver især blev kontrolleret af et af de tre koalitionspartier, kom ud med katastroferegnskaber, hvoraf det fremgik, at regeringens venner og familiemedlemmer havde drænet bankerne for penge. Tyrkiets afholdte præsident Ahmed Necdet Sezer beskyldte korporligt ministerpræsident Ecevit for at være medskyldig i korrupsion ved at kyle et eksemplar af forfatningen mod ham. På en nat blev liraens værdi næsten halveret, og Tyrkiet måtte opgive det tre år lange IMF-program efter 15 måneder og devaluere liraen med 30 procent.«

Men det var et symptom på korrupsion og magtmisbrug og meget andet, og det er jo det, det handler om. Spekulation er jo ikke noget, der fremkaldes af sig selv. Det er et symptom på dårlige økonomier. At lægge en skat på det her, svarer til at lægge en skat på det at gå ud og ind af huse. Hvis et hus brænder, så må man ikke trække sig ud, for så lægger man en skat på det. Men det vil valutamarkedene være fuldstændig ligeglade med, for de skal nok trække sig ud, når det går galt.

Med hensyn til den plakat kunne jeg da overveje at trykke den selv, men hvis hr. Jes Lunde syntes, at den kunne være en god idé, så tager jeg gerne imod sådan en plakat, og jeg skal gerne hænge den op.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal medgive hr. Rohde, at forholdene i det tyrkiske bankvæsen ikke just var opmuntrende at læse om. Men spørgsmålet er jo: Hvad kan man betegne som en demokratisk løsning i sådan en situation, som Tyrkiet står i? Er dén, som hr. Rohde foreskriver, en demokratisk løsning? Hvis et lands ledelse har forkludret tingene, så sætter valutaspekulanterne ind, så knækker de valutaen, så kaster de landets fattige befolkning ud i håbløs arbejdsløshed. Så stiller de krav om privatisering og enorme nedskæringer af den offentlige økonomi fra IMF's og Verdensbankens side. Det er det system, hr. Jens Rohde synes er så fantastisk demokratisk.

Jeg kan oplyse hr. Jens Rohde om, at den almindelige tyrkiske befolkning ikke synes, at det er nogen speciel demokratisk løsning. De vil faktisk hellere have en Tobin-skat og andre foranstaltninger, der kunne beskytte dem imod den situation, som de nu er blevet bragt ud i.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

I sit forsvar for det at spekulere sagde hr. Rohde, at spekulation aldrig opstår af sig selv. Det skyldes altid svage økonomier. Sikke da noget eventyrligt vås.

I 1998 blev den danske krone angrebet af international spekulation. Vi havde en bomstærk økonomi. Heldigvis indebar det, at spekulanterne fik bank. I løbet af kort tid tabte de en forfærdelig masse penge, og det gør, at de forhåbentlig ikke angriber os igen foreløbig. Men det er da et godt eksempel på, at spekulation sagtens kan opstå af sig selv.

Der er nogle, der finder ud af: Hov! Kunne vi ikke overveje at angribe den danske krone. Og så håber de på, at der er mange nok, der løber med. At der kommer sådan en lemmingeffekt, hvor der er stor nok kapital bag, til at man kan vælte den danske nationalbank.

Det har ikke noget at gøre med, at den danske økonomi var svag, for det var den ikke, den var stærk. Men der er bare nogle, der begynder at spekulere i håbet om, at de kan blive mange nok og kan vælte og kan vinde. Det tjener intet fornuftigt formål. Det har kun skadevirkninger. Og hvis det var lykkedes for dem, hvis de var blevet mange nok, hvis det var blevet en lang krise for Danmark, så havde de givet arbejdsløshed og nød i Danmark.